

men saaledes forhøies. Vil han ikke dette, beholder han sin Fæsteret, og benytter Gaarden, som han ellers vilde have gjort ifølge den Ret, han har som Fæster, og han eller hans Arvinger faae ved Fratrædelsen den hele saaledes af Godseieren tillagte Forhøielse udbetalt. Dette synes at være saa fordeelagtigt og betryggende for Fæsteren, at jeg ikke formaaer at indsee, at dette Correctiv let skulde kunne misbruges fra Godseierens Side. Han skal desuden stille Sikkerhed for, at Bonden eller hans Arvinger virkelig ved Fæstets Ophør vilde kunne faae denne Sum udbetalt. Efter den hele Beskaffenhed af dette Correctiv troer jeg ikke, at Godseieren let vil gaae hen og anvende det, undtagen hvor der maatte være ganske særegne og alvorlige Grunde for ham dertil. Ved de øvrige Paragrapher finder jeg ingen Anledning til at bemærke Noget, da jeg troer, de ere tilstrækkeligt klare.

Mourier: Efter Lovudkastets § 36 skulde Bonden have Adgang til, ved den der omhandlede Continuationsforretning, bestemt at erklære til Protocollen, om han vilde overtage Gaarden for den bestemte Kjøbesum, eller om han fravaldt sin Begiering om dens Overdragelse til Selveiendom i Kraft af Loven. Jeg skal, istedetfor selv nærmere at udtale mig om denne Paragraph, tillade mig at oplæse nogle faa Linier af de trykte Bemærkninger, der ere blevne omdeelte blandt Thingets Medlemmer, og som ligeledes have været Udvalget meddeelte, og for en stor Deel været benyttede ved Affattelsen af det nu foreliggende Lovudkast, Bemærkninger, der hidrøre fra en Ubenævnt, hvis Indsigt og Kyndighed fra alle Sider er bleven anerkjendt. Han ytrer sig i disse trykte Bemærkninger, Side 10, saaledes: „Det synes at være en uretfærdig Ullighed, at Godseieren skal være bunden ved Taxationens Udfald, men at Fæstebonden skal kunne træde tilbage. Har denne først begjert Taxation, efter ei mindeligen at have kunnet komme overeens med Godseieren om Kjøbet, bør han ogsaa blive ved den tagne Beslutning, og ei kunne gaae fra sit Ord. Det er allerede stærkt nok, at kun Bonden, ikke Godseieren, skal kunne fordrø Taxation.“ Disse Ord gjør jeg til mine. — Hvad § 37 angaaer, da kan jeg for en Deel

slutte mig til, hvad den ærede Ordfører derom nylig yttrede. Hans Bemærkning om, at han troede, at uden denne Paragraph vilde Loven ikke blive billig og retfærdig, kan jeg imidlertid forsaavidt ikke tiltræde, at jeg heller ikke, om end denne Paragraph vedtages, vilde kunne ansee Lovforslaget forsvarligt, hverken billigt eller retfærdigt. Men hiin Udtalelse af den ærede Ordfører, hvis Stilling til hele Sagen iøvrigt er saa aldeles modsat min, beder jeg fastholdt, og maa antage, at selv den ærede Ordfører, hvis denne Paragraph forkastes, vil stemme imod Loven. Jeg skal for Dieblicket afholde mig fra videre Bemærkninger i Anledning af denne Paragraph.

Tscherning: Da jeg er Deeltager i et af Ændringsforslagene, nemlig i Mindretallets Forslag, skal jeg tage mig den Frihed, at give Thinget nogle Oplysninger derom. — Hvad § 36 angaaer skal jeg dog i Forbigaaende sige, at de 6 Linier, som nu bleve oplæste, kunde have faaet en ypperlig Anvendelse i et lille Ændringsforslag til denne Paragraph; men jeg veed, at det ærede Medlem ikke kan stille Ændringsforslag, og derfor har han heller ikke kunnet finde dette (Mourier: De vare Udvalget bekkende!). Ja, jeg er fornøiet med Paragraphen, saaledes som den er. — Hvad § 37 angaaer, da skal jeg meget gjerne indrømme, at den indeholder et Correctiv paa de mulige Ulemper, Loven forøvrigt kunde medføre, og som saadan kunde den vistnok være ønskelig, og dersom Udvalget havde været stikker paa, at den Affstemning, som bragte Thinget til at antage § 9, vilde falde saaledes ud, som den er falden ud, saa vilde man maaskee ogsaa være kommen til en større Enighed med Hensyn til denne Paragraph. Det, der har afholdt mig fra at være sammen med Udvalgets Fleertal, er, at man ikke er gaaet ind paa den i det subsidiaire Forslag indeholdte Bestemmelse. Man vil let see, at man ved § 37, saaledes som den er affattet, i Grunden kan undgaae hele Betydningen af den Hensigt, man har ved at faae en Afsløsning tilveiebragt. Naar Godseieren byder $\frac{1}{3}$ mere end Taxationssummen, og Bonden ikke kan være tjent med at give denne $\frac{1}{3}$ mere, saa vil han ikke kunne gaae ind paa den hele Handel, og